

IRENE HOWAT

Zece băieți
care și-au păstrat credința

Traducere de Dana Ciupe

 CASACĂRȚII
Oradea, 2020

Ten Boys Who Didn't Give In © Copyright 2004 Christian Focus Publications

Publicată în 2006 de Christian Focus Publications Ltd.
Geanies House, Fearn, Tain, Ross-shire, IV20 1TW,
Scotland, UK. Toate drepturile rezervate.

Toate drepturile asupra ediției în limba română aparțin editurii Casa Cărții. Orice reproducere sau selecție de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărții, Oradea.

Toate întâmplările repovestite în aceste istorisiri sunt bazate pe fapte reale. Autoarea a scris unele pasaje cu amănunte referitoare la copilăria personajelor care nu pot fi cunoscute, folosindu-se de informații suplimentare privitoare la viața de familie, preocupări specifice, mod de trai sau relații pe care le-a preluat din alte biografii sau surse istorice.

Zece băieți care și-au păstrat credința

de Irene Howat

Copyright © 2020 Casa Cărții

OP 2, CP 30,

410670, Oradea

Tel./Fax: 0259 469 057; 0359 800 333; 0728 874 975

E-mail: info@ecasacartii.ro

www.ecasacartii.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Howat, Irene

Zece băieți care și-au păstrat credința / Irene Howat; trad. de Dana Ciupe. - Oradea : Casa Cărții, 2020

ISBN 978-606-732-163-0

I. Ciupe, Dana (trad.)

929

Traducerea: Dana Ciupe

Editarea: Camelia Luncan

Tehnoredactarea: Vasile Gabrian

Coperta: Marius Bonce

Desenul de pe copertă (Alban și prietenul său): Radu Clețiu

Tiparul executat la Metropolis srl, str. Nicolae Jiga 31, Oradea.

Tel./fax: 0259 472 640

Cuprins

Policarp	9
Alban	19
Sir John Oldcastle	31
Thomas Cranmer	43
George Wishart	55
James Chalmers	67
Dietrich Bonhoeffer	79
Nate Saint	91
Ivan Moiseyev	103
Graham Staines	115
Întrebări de verificare	127
Răspunsurile la întrebările de verificare	130

Policarp

Copilul nu se mai simțise în viața sa atât de înspăimântat. Și nu îl ajuta deloc faptul că mama sa plângea fără oprire în hohote.

— Nu vreau să plec și să te părăsesc, zise Policarp. Vreau să stau aici acasă cu tine pentru totdeauna.

Mama sa încercă să se adune. Își strânse fiul în brațe și îi șopti la ureche:

— Și eu aș vrea să rămâi cu mine, fiule. Dar sclavii nu iau decizii; lor li se spune ce să facă. Și ni s-a spus că a venit momentul ca tu să fii vândut unui alt stăpân. Poate că el va fi un om bun, care nu te va pune la munci prea grele pentru tine.

Văzând cât de mult se străduia mama sa, Policarp făcu la fel. Își șterse lacrimile de pe obraji, se trase din brațele mamei sale și își îndreptă spatele.

— Voi lucra din greu, zise el. Și, chiar dacă stăpânul meu nu este un om bun, voi lucra atât de serios, încât va ajunge să mă respecte. Când voi fi mare, va ajunge poate să mă pună peste toți sclavii săi și promit că voi fi bun cu ei dacă va face asta.

Zâmbind printre lacrimi, mama sa dădu aprobator din cap.

— Știu că așa vei face, fiule, știu.

Pentru ultima dată, ea se așeză lângă salteaua lui în întunericul căsuței lor și îi spuse o poveste de culcare.

— Aceasta este povestirea unei familii de sclavi, începu ea, o familie exact ca a noastră. Aveau un fiu cam de vârsta ta, pe care stăpânul nu a vrut să-l păstreze. Așa că a fost dus la piața de sclavi unde a stat în rând cu ceilalți băieți, așteptând să fie cumpărat de un alt stăpân. Oameni ciudați au venit și s-au uitat la ei, le-au pipăit mușchii de la mâini și de la picioare, le-au verificat ochii și vederea și s-au asigurat că nu sufereau de vreo boală. Într-un final, un om s-a apropiat de băiat. S-a uitat la el din cap până în picioare, l-a răsucit, l-a întrebat câți ani are și la ce se pricepe. Apoi, bărbatul s-a îndepărtat. Numai ce reușise să-și recapete răsufierea, când bărbatul a revenit cu funcționarul pieței.

— Îl iau pe acela, a zis bărbatul.

Funcționarul a tăiat funia cu care era legat băiatul de ceilalți, lăsând însă funia cu care era legat de mâini. Neștiind ce îl aștepta sau dacă își va mai vedea vreodată părinții, băiatul a plecat cu noul stăpân spre o nouă viață, hotărât să-și facă viața cât de bună se putea.

Policarp știa că mama sa îl pregătea pentru ceea ce urma.

— Și-a mai văzut vreodată părinții? întrebă el încet.

Mama sa zâmbi tristă.

— Eu nu cunosc finalul poveștii, fiule, zise ea. Știu doar că, atunci când băiatul a fost dus la noul său stăpân, a mers plin de curaj. Sărutându-l înainte de culcare pentru ultima dată, femeia se lăsă învăluită de propria-i tristețe și se cârci pe salteaua de pe podea.

Policarp nu dormi deloc în acea noapte; nu închise un ochi. Dare așa va fi și el vândut? se întreba el. Apoi, un fior îi trecu prin tot trupul. Dare va fi și el legat în piața de sclavi sau era deja hotărât de stăpânul său unde va merge? Dare îi va mai vedea vreodată pe mama și pe tata? Toată noaptea se luptă cu întrebările și cu temerile ce păreau să-i întoarcă efectiv lumea cu susul în jos... întrebări... întrebări.

Cum începură să se ivească zorii, se uită înspre mama lui cu sufletul atât de îngrozit, încât parcă i se făcu rău. Apoi, chiar când credea că nu se putea simți mai rău de atât, mama lui începu să se foiască. Era timpul să se ridice și să se apuce de lucru. Prefăcându-se că doarme, Policarp își puse mâna la ochi, ca să poată privi printre degete și să vadă ce face. Înainte de a pleca la lucru, biata de ea îngenunche lângă fiul ei, își puse mâna pe umărul lui și îi șopti la ureche:

— Fii curajos, fiul meu. Eu voi fi, de asemenea, plină de curaj pentru tine.

Mai târziu, în acea dimineață, Policarp află că avea o stăpână, nu un stăpân, iar numele ei era Calisto. Atâtea schimbări veniră peste el din toate părțile încât, până seara, avu impresia că se trezise în grabă de dimineață cu fața la cearceaf. Iar, când veni vremea să se culce, se simți

ca și cum ar fi închis ușa unei lumi și ar fi deschis-o înspre alta care, cumva, nu părea atât de înspăimântătoare cât crezuse el că va fi. Băiatul spera că mama sa știa unde era și în ce casă ajunsese, căci se gândea că asta i-ar fi liniștit într-o oarecare măsură îngrijorarea. Și așa ar fi fost, dar nu știm sigur dacă familia lui a știut sau nu de el.

Anii ce au urmat au fost foarte diferiți de cei dinainte. Când era mic, atunci când stăpânul său bătea din palme, toți săreau repede și făceau exact ce li se spunea. Nimeni nu ruga vreodată pe vreun sclav să facă ceva; dădeau doar ordine care trebuiau ascultate. Mâncare nu putea spune că nu avusese, căci fusese cât de cât suficientă. Materialul din care fusese făcută haina lui era cel mai ieftin din oraș, fiind tot cârpit și cu petice. Pe post de pat avusese o saltea pe podea; cât despre cărți, nu se apropiase de vreuna decât atunci când trebuise să i-o ducă stăpânului. Acum, stând jos în casa doamnei Calisto, se gândea la vremurile de dinainte.

Într-o noapte, stând în pat, se gândea iarăși la toate schimbările ce avuseseră loc în viața lui.

— În primul rând să începem cu patul, zâmbi Policarp. Acum nu mai dorm pe podea, căci am salteaua mea de paie. Hainele mele nu au petice.

Apoi zâmbi, căci nu mai era vorba doar de o singură haină, ci de trei: una pe care să o poarte și două de schimb. Nu e de mirare că nu se uzaseră și nu fusese nevoie să le peticesc! Și ce ar spune mama dacă ar ști că învăț să scriu și să citesc?!

Adevărul era că doamna Calisto îl creștea pe Policarp ca pe propriul ei fiu, nu ca pe un sclav din casă. Până la

urmă, el realizează că nu el era cel ce trebuia să slujească, ci alții se îngrijeau de nevoile lui. El își aminti promisiunea ce i-o făcuse mamei lui și fu bun cu ei.

Nu știm cum s-a întâmplat, dar știm că, până să ajungă la vârsta maturității, ajunsese să creadă în Domnul Isus Cristos. Aceasta era cea mai mare binecuvântare din viața lui, dar a mai avut parte încă de una. Când Calisto a murit, ea i-a lăsat lui Policarp tot ceea ce avea. Micul băiat sclav devenise un om bogat și educat în orașul antic, Smirna (în ziua de azi, orașul Smirna este cunoscut sub numele de Izmir și se află pe coasta de vest a Turciei).

Banii nu l-au făcut pe Policarp egocentric, ci i-a folosit pentru a ajuta la răspândirea Evangheliei Domnului Isus.

— Uneori îmi doresc să mă fi născut cu o sută de ani înainte, își zicea el, căci atunci poate l-aș fi văzut cu ochii mei pe Isus. Dar numai Ioan l-a cunoscut bine și pot avea încredere în tot ce mi-a spus el despre Domnul și Stăpânul meu.

Gândindu-se la cuvântul „stăpân”, o idee trecu prin mintea lui Policarp.

— În noaptea dinainte de a fi vândut, i-am promis mamei mele că voi fi un rob bun noului meu stăpân. Nu știam eu atunci că cel mai bun dintre stăpâni mă va chema să-l slujesc și că voi deveni un rob de bună voie al Dumnezeului celui Atotputernic. El m-a chemat să-I slujesc pe cei ce sunt ai Săi de aici din Smirna și o voi face cum pot eu mai bine.

După mai mulți ani, persecutarea creștinilor a devenit sportul zilei. Într-o măsură mai mare sau mai mică, toți cei ce își puneau încrederea în Domnul îndurau o anumită persecuție, lucrul valabil chiar de la învierea lui Isus Cristos; dar, mai pe urmă, această persecuție s-a dezvoltat efectiv într-o artă. Policarp a urmărit cum fiecare membru al bisericii a fost, pe rând, victima persecuției și a știut că, în curând, venea și ziua lui.

— Sunt oricum bătrân, se gândi el. Aș fi preferat să mă ia pe mine și să le dea pace tinerilor plini de energie să continue lucrarea Domnului.

Apoi, într-o noapte, Policarp a avut un vis, un vis ce a simțit că se va împlini cu siguranță. În visul lui era ars pe rug pentru faptul că era creștin. Numai ce le spuse prietenilor săi despre acest vis, că se și răspândi vestea că soldații romani porniseră să-l caute pe Policarp.

— Vino cu noi, insistară câțiva membri ai bisericii, grăbindu-l spre un sat de lângă oraș. Vom avea grijă să fii în siguranță.

De-abia ajunseră acolo că le și spuse că nu va fugi să se ascundă, ci va înfrunta orice ar fi să i se întâmple.

La trei zile după visul său, în satul în care fusese dus apărură soldații. În loc să se ascundă, bătrânul le ieși în întâmpinare și îi invită la masă. Luați prin surprindere – și fiindu-le foame, cum le era mereu soldaților – acceptară invitația și intrară.

— Pot să mă rog în timp ce voi mâncați? îi întrebă Policarp pe cei ce veniseră să-l prindă.

Ei nu văzură niciun rău în asta, iar în următoarele două ceasuri, episcopul se rugă cu voce tare Tatălui său ceresc. Unii din soldați au fost atât de impresionați de ceea ce spuse el în rugăciune, că le-a venit greu să îl aresteze pe urmă... nu că sentimentele lor ar fi putut sta în calea ordinelor primite. Însă au încercat să-i ușureze într-o anumită măsură soarta.

— Să faci pur și simplu ce îți spun ei, îi spuseră soldații mai amabili, odată ce sosiră înapoi în oraș și îl urcară pe Policarp într-un car. Acceptă faptul că Cezar e dumnezeu și adu-i o jertfă. Nu-i nimic rău în asta, iar dacă o faci, te vor elibera și cu asta totul se va încheia.

— Nu voi face ceea ce doriți voi să fac, zise bătrânul cu fermitate, spre nemulțumirea celor ce-l arestaseră.

— Am crezut că va fi ușor cu acesta, îi spuse un soldat altuia.

Colegul lui dădu negativ din cap.

— Cei bătrâni pot fi foarte încăpățânați, murmură el.

Într-o pornire de mânie, mulțimea ce se adunase să vadă scena l-a aruncat pe Policarp din car. A căzut pe o parte și s-a rănit rău la un picior. Văzându-l pe jos, mulțimea însetată de sânge parcă a luat-o razna și a început să strige să fie executat.

— Ești bătrân, zise unul din judecători, încercând să-l ajute. Spune doar că îți pare rău și neagă credința în Isus.

— De optzeci și șase de ani Îl slujesc pe Cristos și El nu mi-a greșit cu absolut nimic, i-a răspuns Policarp. Cum aş putea atunci să-L blestem pe Regele și Mântuitorul meu?

Judecătorii au încercat din nou să îl determine să se răzgândească, dar hotărârea lui nu putea fi schimbată.

Așa că au încheiat procesul. De trei ori a strigat judecătorul în fața mulțimii care era vina lui Policarp.

— El este creștin, liderul creștinilor de aici și este un dușman al zeilor noștri. A învățat pe mulți din poporul nostru că nu ar trebui să aducă jertfe sau să se închine zeilor noștri.

S-a dat sentința.

— Duceți-l la rug și ardeți-l de viu.

Policarp aprobă din cap.

Visul meu se va împlini deci, s-a gândit el.

Bătrânul Policarp a fost dus pentru a fi ars pe rug. Dar, când soldații se pregăteau să îl lege de rug înainte de a pune foc, le-a spus să nu se mai chinuie să-l lege.

— Lăsați-mă așa cum sunt, zise el. Dumnezeu îmi va da curaj să stau în foc. Nu mă voi mișca din loc.

În acel moment, Policarp a încetat să mai vorbească oamenilor și a început să vorbească cu Dumnezeu. Privind în sus, spre Cer, s-a rugat cu voce tare, mulțumindu-I Tatălui Ceresc pentru privilegiul de a fi un martir pentru Domnul Isus Cristos. Și, când a terminat rugăciunea, călăul a aprins focul.

Când apostolul Ioan a scris cartea Apocalipsa, Dumnezeu i-a dat următoarele cuvinte: „Fii credincios până la moarte și îți voi da cununa vieții.” La șaptezeci de ani după ce Ioan a scris aceste cuvinte, Policarp, despre care se spune că l-a întâlnit pe apostolul Ioan în tinerețea sa, a fost credincios

până la moarte. Iar, când a murit și a ajuns în Ceruri, Dumnezeu și-a ținut promisiunea și i-a dat cununa vieții.

Policarp a murit la nu mai mult de 100 de ani de la moartea lui Cristos, aceasta fiind cu mult timp în urmă. Dar și în ziua de astăzi există documente din acea vreme, inclusiv scrisori întocmite de Policarp însuși și una scrisă de un alt martir creștin renumit; există chiar și o scurtă istorie a vieții lui scrisă la scurtă vreme după moartea lui.

Poate nu știai:

Sclavia: În vremea în care a trăit Policarp în Smirna, Turcia era cunoscută ca Provincia Asiei și făcea parte din Imperiul Roman. Sclavia era o parte importantă a economiei romane, iar romanii îi priveau într-un mod cu totul diferit pe sclavi față de felul în care îi privim noi pe ceilalți oameni. În ochii legii, sclavii nu erau de fapt văzuți ca niște oameni. Ei nu posedau absolut nimic, tot ceea ce aveau fiind practic deținut de stăpânul lor. Mai înainte, stăpânul avea chiar putere asupra vieții și morții sclavilor lui, autoritățile publice luând anumite măsuri pentru a controla acest lucru abia spre finalul vieții lui Policarp.

Ideea principală:

Lui Policarp i-a fost foarte frică atunci când urma să fie vândut unui nou stăpân, trebuind să plece de lângă mama și de lângă tatăl său. Asta însemna să se mute într-un loc nou și să-i lase în urmă pe toți cei pe care îi cunoscuse până atunci. Totuși, Dumnezeu S-a folosit de aceasta pentru a-l aduce într-un loc cu un stăpân mult mai bun și pentru a-i da șansa să audă despre Isus. Dumnezeu a rămas același. El se poate folosi de situații ce